

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

Raemond, Florimond de

Coloniae Agrippinae, 1655

V. Mores & ingenium Henrici VIII. regis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

nium largitore, letaberis perpetuum hoc & immortale gloriae tuae monumentum posteris tuis relinquere, illisque viam ostendere, ut si tali titulo ipsi quoque insigniri optent, talia etiam opera effecere studeant. &c. Datum Romae apud Sanctum Petrum anno incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo vigesimo primo quinto Idus Octobris Pontificatus nostri anno nono.

Ecce ad caelum usque euectum laudibus nomine Henrici hac Pontificis Constitutione. Libro autem eius non parum territus Lutherus indignabatur eum illum ex Anglico in Germanicum sermonem ab Hieronymo Emsero conuersum passim esse in Germanorum manibus) statim conatus est respondere. In cuius responsionis Praefatione in hanc sententiam scribit: *Ad me quod attinet, ego illis sive Patrum, sive hominum, sive Angelorum, sive demonum testimonijs, non inueteratam consuetudinem opponam, non hominum multitudinem, sed aeterna Maiestatis sermonem, sed Evangelium, quod ipsi cogentur approbare. Hic sum, hic consisto, hic maneo, hic me iacto, hic triumpho, hic Papistas, hic Thomistas, hic Henricistas, & omnes inferorū portas subsannabo. Diuinae Maiestatis si fragio nitens, non mille Augustinos non mille Cyprianos non mille Henrici Ecclesias aduersum me insurgentes reformido.* Hoc libro innumeris iniurijs onerat Henricum Lutherus, & cuius fuerat ab Henrico accusatus conuictusque, negat se vnuquam in scriptis suis falsa testimonia allegasse. Pro Rege deinde complures viri docti replicarunt, Eccius & Murnerus in Germania, ex Anglis vero Rochestriae Episcopus & Thomas Morus, Lutherus in Responsione sua protestatus fuerat, maledictis & mendacijs se nunquam, Regem vero in libro suo saepius usum fuisse: quae quidem indignissima contumelia fuit, iniuste in hunc Principem iacta. Cuius contrarium Murnerus ostendit. Quinquaginta enim mendacia, cum pudore impudentissimi haeretici, in libro eius notauit, collaudato praeter illo *Defensoris Fidei* titulo, dato huic Regi, & Successoribus eius ijs, qui rebus laudabiliter & pro Ecclesiae bono gestis sese eo dignos praebent. Quam duplicem gloriae suae coronam merito & virtute sua, Regiae dignitati coniunxerunt: nec ea priuari possunt, nisi per contraria merita, haerese faciendo amittant. Nam si male sentiant de Fide, non iam sunt eius legitimi Defensores, sed sua culpa huiusmodi se tituli honore spoliarunt. Non enim insigniri eo merentur, nisi quamdiu sub vexillo Ecclesiae, a qua eum acceperunt, pergunt militare. Itaque Elifabetha Regina nullo sane iure inter ce-

teros dignitatis suae insigniores titulos, etiam hunc a patre suo relictum retinuit: quum potius odij illius, quo erga sanctam Romanam sedem Henricus flagrauerat, & barbarae eiusdem immanitatis sit haeres, quae eius boni, cuius commendatione omnes seculi sui Principes antieuerat, ut qui tam gloriose armis Fidei, a Spiritu subministratis Ecclesiam propugnasset. Usurpat illa quidem *Proteclricis Fidei* magnificum titulum, sed simili profus vanitate qua alterum illum, Reginae Franciae, sibi vendicat. O inanes titulos, exstructos in aere, & vanissimae vanitati superstructos! Quidam Minister Gallicus Serresius, Reginae Franciae appellatione eam ornat: & obseruatum est, ipsam in Edictis suis, quum nostrorum Regum meminit, Reges illos indigitare, non Franciae, sed Francorum. Cupit illa audire *Proteclricam*, sed *In fidelitatis & Irreligionis* (si ita licet loqui) verius quam eius fidei, quae a Salvatore Mundi originem suam habet. Et tamen inanissima haec vanitas in Anglia omnium assentantium applausu comprobatur. Nulla re magis fascinantur, magisve delectantur Principes, quam huiusmodi assentatione: neque vllus est harum vanitatum terminus aut modus. Facillime enim quorum pectora sapientiae & verae gloriae inania sunt, falsae laudis vento inflantur, & turgescunt, blandientisque linguae veneno corrumpuntur. Simillima est gloriae umbræ: utraque enim nihil est vanius. Sed eorum titulorum, qui nullo iure nobis conueniunt, honorem affectare, quid aliud est, quam ipsius umbræ, & nihili nihilum? Quod tamen facit Elifabetha, cuius omnia facta titulis eiusdem contraria sunt.

V. Sed redeamus ad Henrici capulum, in quo aliter eum considerare non possumus, quam considerando eius putredinem, corruptionem, spurciciam, nequitiam, flagitia, & immanitatem. Tribus maxime vitijs inquinatus fuit, fornicatione, auaritia, & crudelitate. *Fornicatio* manifesta est in tot illegitimis nuptijs, execrandisq; libidinibus, quibus indulgens cum luxuria coniunxerat haeresein, quae est animae cum diabolo adulterij *Auaritia*, in tot incendijs, expilationibus, sacrilegijs, per summam impietatem ab ipso commissis, in omnibus Regni sui Monasterijs, Ecclesijs & Hospitalibus, *Crudelitas* in eo, quod post dimissam Catharinam, ex sex, quas habuit, vxoribus quatuor morte affecit, & praeterea duas Heroinas, & tres Cardinales, quorum postremus ob solam absentiam

condem-

condemnatus fuit: Magnates, hoc est, Duces, Marchiones, Comites & filios Comitum, duodecim: Barones Equitesque Auratos novem supra viginti tres. Archiepiscopus: Episcopus octodecim. Monasteriorum Abbates sive Priores, tredecim numerantur: Monachi, aut presbyteri, quingenti: Diaconi, triginta: Archidiaconi, quatuordecim: Canonici, ad sexaginta: Doctores Theologiæ undequinquaginta. Ex laicis necavit Nobiles trecentos quinquaginta sex: plebeios, centum viginti quatuor: & feminas centum & decem. Ex omni numero Martyres Solius Fidei Catholicæ causa occisi censentur centum quadraginta septem: quum ante interpositum divortium, animumque ad libidinem applicatum, non nisi Suffolciæ Comitum, & Eduardum Buchinghamiæ ducem, è medio sustulisset.

Viros literatos semper in precio habuit, curavitque ut ad publicas professiones homines docti promoverentur, quibus etiam auxit stipendia. Episcopus (præter unum Cranmerum Cantuariensem, qui ad hoc factus est, ut divortii negotio illius libidini subserviret) & doctos nominavit & minime malos; adeo ut plerique eorum postea, tam Eduardo quam Elisabetha regnante, ob Catholicæ fidei confessionem carceres & vincula subierint, nec pauci martyrii coronam acceperint. Sacramentum Eucharistiæ, quamvis id impedire conatibus hæreticis, summo semper in honore habuit. Iudicio exacto & gravi fuit, sed quod vini potu facile corrumpere: quæ res non raro subditis ipsius perniciem attulit, lenonibus, adulatoribus atque hæreticis (quibus Aulam ejus Anna Bolena repleverat) quidquid vellent ab ipso impetrantibus.

Levitas in quibusdam ejus actionibus fuit. Nam levissimis atque adeo ineptissimis de causis quodam ab ipso magnis dignitatibus ornat. s. fuisse, historiis proditum est; ut intelligatur, posse etiam magnum Regem in stultitiam incidere, & se deridendum aliis propinare. Alius enim ob porcellum egregie assatum (quo genere cibi libentissime vescitur) alius ob Exedram regiam commodiori ab igne distantia dextere locatam, alius denique quod in lusu alexæ elegantius se ac facetius gereret, non beneficio solum, sed etiam honore auctus dicitur. Quod genus compensationis tam male atque inepte collocatum, Regiæ liberalitatis nomen non meretur.

Sed omnia, quæ perverse ab Henrico patrata fuerunt, in compendium conferre, eorumque summam quandam ad posteritatis memoriam monumenti loco transmittere, impossibile foret: & præ-

staret, æternis oblivionis tenebris eadē sepulchra jacere. Et sane hæc via est, qua (ut Plutarchus ait) improbi ad mortem contendunt, quæ in abyssum quandam tenebrarum eos præcipitat.

Quæ Mortis tenebrae palus Acheronte refuso

Exomit obscuras atro de gurgite noctes:

defodiens eisdem atque absorbens in oblivionem Pluroni & Manibus sacram.

VI. Polus Cardinalis quandam sepulchri inscriptionem commentus est, quæ Henrici res gestas, tanquam in brevissima tabella tribus verbis descriptas conspiciendas exhibet. Verba ipsius hæc sunt: *Si quis vellet (inquit) unica inscriptione probrosissima, omnium ejus scelerum ac iniquitatum quasi summam quandam simul complecti; nihil esset tam efficax ac idoneum (considerata Henrici vita) quam si sepulchro ejus insculperetur titulus ille, quo ipse in vna tantopere delatus est, SUPREMUM ECCLESIAE IN TERRIS CAPUT.* Hæc Polus Vbi considera mihi, Lector, quid mors possit. Iacent jam tituli illi superbi, jacent coronæ, jacet fastus jacent inimicitia adversus Ecclesiam suscepta: nec jam Henricus majorem vel in hoc seculo gloriam habet, vel in altero cruciatum, quam, *Fuisse.* Nam quæ communes omnibus sunt miseriæ, ab iis ne quidem Regalis dignitas est immunis. Monumentum Henrico magnificum positum est, quod etiam nunc Londini conspicitur, totum ex ære, vermiculato ad effigiem florum aliarumque figurarum opere circumdatum. Quod diutius fortasse durabit, quam duravit ipse. De nostris Regibus canit Ronfardus quæ cuilibet apres.

Sacra Dionysio cælo ferre templum

Lustrans spectabam Regum monumenta potentum,

Imperio quorum quondam concussa tremebat

Francia, qui magnos animos spes pictore magnas

Gestabant, fastu elati, quorumque voluntas

Lex erat, & fortis fera milite bella ciebant:

Hos ego quam in cineres & humum jam morte redactus

Nec plus quam truncum aut saxum jam posse viderē,

Dicebam tacitus: Tantum sunt nomina Reges:

Nam quævis ex tanto numero post funera viris?

At Henricus non viveret, nisi cum hac nominis sui perpetua infamia, quod infelicissimis auspiciis regnaverit, & hæresi viam patefecerit, quæ per ipsius libidines ingressa pedem in Angliæ Regno fixit. Manebuntque in hominum memoria depravati ipsius mores, tanta varietate, & vitiorum virtutumque tam admirabili pugna inter se collisi.